

РЕШЕНИЕ

№ 479

гр. София, 29.01.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 22.01.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Мая Миланова и при участието на прокурора Първолета Станчева, като разгледа дело номер **7993** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203-чл.207 от АПК.

Предявен е иск с правна квалификация чл.1 ал.1 ЗОДОВ.

Образувано е по подадена искова молба от [фирма], представлявано от А. Н. П., с която срещу Агенцията по вписванията е предявен иск за присъждане на сумата в размер на 675.00 лева, представляващи обезщетение за претърпени имуществени вреди-заплатени адвокатско възнаграждение и държавна такса в производството по т.дело № 1728/2017г. на СГС, ТО, VI-17 състав по оспорване на отказ № 20170410184354-3/18.04.2017г. и № 20170418134149/18.04.2017г. на Агенцията по вписвания, отменени като незаконосъобразни с Решение № 1535 от 27.07.2017г., постановено по т.дело № 1728/2017г.

В обстоятелствената част на исковата молба се излагат следните релевантни за спора твърдения: Ищецът посочва, че срещу него са били издадени отказ № 20170410184354-3/18.04.2017г. и № 20170418134149/18.04.2017г. на по повод подадено заявление вх. № 20170410184354/10.04.2017г. за вписване на промени в обстоятелствата по партидата на дружеството. Тези актове са били отменени с влязло в законна сила съдебно решение № 1535 от 27.07.2017г. на СГС, ТО, VI-17 състав, постановено по т.дело № 1728/2017г., като във връзка с воденото съдебно производство по обжалването им е направил разходи представляващи заплатено възнаграждение за адвокатска защита в размер на 650.00 лева, осъществена от адв. Н. П. и държавна такса в размер на 25.00 лева. Съдът е сезиран с осъдителен иск за

сумата от 675.00 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди, настъпили от незаконосъобразната дейност на ответника. Заявено е и искане за присъждане на направените в настоящия процес разноски, които съгласно представения списък по чл.80 от ГПК възлизат на стойност от 350.00 лева.

Ответникът – Агенция по вписванията е депозирал писмен отговор по чл.131 ГПК във вр. чл.144 АПК вх. № 5093901/14.07.2020г. В него се посочва, че разноските направени в охранителното производство могат и следва да бъдат претендирани по реда на чл.273 във вр. чл.78 ал.4 и чл.81 от ГПК по силата на препращата норма на чл.275 ал.2 от ГПК. Съществувал ефективен ред за присъждане на направените разноски, поради което било недопустимо същите да бъдат претендирани по чл.1 ал.1 от ЗОДОВ. Не съществувала причинна връзка между отменения като незаконосъобразен акт и настъпилия резултат, определен от ищеца, като вредоносен.

Заключението на прокурора от Софийска градска прокуратура е, че исковата претенция е основателна и следва да бъде уважена.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.- град, след преценка поотделно и в съвкупност на събраните по делото писмени доказателства, доводите и становищата на страните, приема за установено следното от фактическа страна:

Не се спори между страните по делото, че спрямо ищецът са били издадени отказ № 20170418134149/18.04.2017г. и отказ № 20170410184354-3/18.04.2017г. на длъжностно лице по регистрацията при Агенция по вписванията, по повод подадено заявление вх. № 20170418134149/18.04.2017г. и вх. № 20170410184354/10.04.2017г.

Актовете са били отменени със съдебно решение № 1535 от 27.07.2017г. на СГС, ТО, VI-17 състав, постановено по т.дело № 1728/2017г. Този съдебен акт е влязъл в законна сила на 27.07.2017г.

В процеса, развил се по т.дело № 1728/2017г. ищецът е бил представляван от адв. Н. П. П.. Представени са договори за правна защита и съдействие от 21.04.2017г. и от 24.04.2017г. /лист 12-л.15 от гр.дело № 18657/2020г. на СРС, ГО, 140 състав/, по силата на които ищецът е упълномощил адв. Н. П. да го представлява пред СГС във връзка с обжалване на посочените откази, като е било уговорено и заплатено изцяло и в брой адвокатско възнаграждение в общ размер на сумата от 650.00 лева.

Приложен е и документ за внесена държавна такса в размер на сумата от 25.00 лева /лист 21 от т.дело № 1728/2017г./.

При така установените факти, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.- град, обосновава следните правни изводи :

Предявеният иск е процесуално допустим, като подаден от страна, която има правен интерес от водене на настоящото производство, а ответникът е пасивно легитимиран по претенцията. След като са въведени твърдения за причинена вреда на ищеца, която е в причинна връзка с отменен по съдебен ред отказ на длъжностно лице по регистрацията, е налице спор по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за вреди от административна дейност, който е подсъден на административните съдилища и в частност, на Административен съд [населено място]-град.

Отговорността по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди по своя характер е обективна, т.е. не е необходимо наличие на вина. Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините носят отговорност за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, като когато вредите са причинени от незаконно действие или бездействие,

незаконосъобразността на действието или бездействието се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение. Разпоредбата урежда предпоставките, при които възниква задължение за поправяне на причинените вреди, като фактическият състав, при осъществяването на който се поражда правото на обезщетение за вреди, включва следните елементи: вреда, незаконен акт, действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност; причинна връзка между вредата и акта, действието и/или бездействието.

Държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали те са причинени виновно от отговорното длъжностно лице. Пасивно легитимирият ответник по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, срещу когото следва да се предяви иска за обезщетение, съгласно чл. 205 от АПК е юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Под „орган” и по смисъла на § 1 т.1 ДР на АПК в случая се има предвид този държавен орган, чиито длъжностни лица със своите действия и/или бездействия са причинили вреди на граждани. Ето защо, Агенция по вписванията, като административен орган се явява надлежния ответник по предявения иск по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Ищецът [фирма], представлявано от А. Н. П., извежда своята претенция за обезщетение от твърдението, че вредите са му причинени от незаконосъобразно издаден акт –отказ № 20170418134149/18.04.2017г. и отказ № 20170410184354-3/18.04.2017г. , които са отменени по съдебен ред с влязло в законна сила на 27.07.2017г. решение. Доказана е първата от визираните по-горе предпоставки - отменен като незаконосъобразен административен акт.

По отношение на заявените имуществени вреди, представляващи заплатен адвокатски хонорар:

В Тълкувателно решение № 1/15.03.2017г. по т. дело № 2/2016г. на ОСС на ВАС на РБ е прието, че „При предявени пред административните съдилища искове по чл.1 ал.1 от ЗОДОВ за имуществени вреди от незаконосъобразни наказателни постановления изплатените адвокатски възнаграждения в производството по обжалването и отмяната им представляват пряка и непосредствена последица по смисъла на чл. 4 от този закон”.

В мотивите на тълкувателния акт, които следва да бъдат отнесени и към настоящия спор, е посочено, че „след като едно от условията на АПК за образуване на производство по чл.1 ал.1 от ЗОДОВ е административния акт да е отменен по административен или /и/ съдебен ред и след като в тези производства гражданина е ползвал адвокатска защита, защото не е могъл сам да се защити, то хонорара, платен на адвокат за осъществяване на тази защита не е нищо друго, освен имуществена вреда, която е в пряка причинна връзка с отменения като незаконосъобразен административен акт и е непосредствена последица от него, а не неприсъщ или луксозен разход. Неразделната взаимовръзка между издаденото наказателно постановление и потърсената от наказаното лице адвокатска защита е пряка и непосредствена, тъй като те се намират в отношение на обуславяща причина и следствие-гражданина не би потърсил адвокатска помощ, ако срещу него не е издаден акт, увреждащ неговите законни права и интереси. Безспорно, потърсената адвокатска помощ и платения адвокатски хонорар е пряка и непосредствена последица от

издаденото наказателно постановление, тъй като обжалването на този акт е законово регламентирано и е единствено средство за защита на лицето, което твърди, че не е виновно и че неговите права са накърнени неправомерно от административния орган. В тази връзка нелогично е да се твърди, че лицето безпричинно е платило хонорар на адвокат, без да е мотивирано от издаденото срещу него наказателно постановление, с цел то да бъде отменено по предвидения от закона ред, който изисква специални познания, каквито имат адвокатите“.

Настоящият съдебен състав споделя тезата на ищеца, че са му причинени имуществени вреди, изразяващи се в разноски за адвокатска защита, направени при обжалване на незаконосъобразен акт на администрацията. Налице е реално заплащане на хонорар за адвокат Н. П., осъществил процесуално представителство по образуваното пред СГС, ТО, VI-17 състав т.дело № 1728/2017г. (договори за правна защита и съдействие от 21.04.2017г. и 24.04.2017г., което е достатъчно доказателство за това, че разходът е направен съгласно т. 1 от ТР № 6/06.11.2013г. по т.дело № 6/2012г. на ОС на ГК и ТК на ВКС), и това плащане, след като е предизвикало имуществено разместване в отрицателна посока за [фирма], представлявано от А. Н. П., представлява имуществена вреда за него.

Ангажирането на адвокат за правна защита, при обжалване пред съд е израз на нормалната грижа на юридическото лице за собствените му права и законни интереси, които то счита за накърнени, а възнаграждението за този адвокат е императивно дължимо, на основание чл.36 от Закона за адвокатурата, като същото следва да се уговори именно с договор. След като ищецът има право на адвокатска защита при упражнено право на оспорване пред съд и същевременно дължи възнаграждение за нея, което следва да уговори точно в договор, както и след като е платил дължимото, то той е разходвал средствата именно за да се защити по надлежния ред против незаконосъобразен акт на администрацията. Ако не бяха издадени отказ № 20170418134149/18.04.2017г. и отказ № 20170410184354-3/18.04.2017г., то нямаше да съществува и съдебното им оспорване по реда на чл.25 от ЗТРРЮЛНЦ, в рамките на което обжалване страната може да упражни, както намери за необходимо и ефективно правото си на защита, включително като упълномощи адвокат, на когото дължи възнаграждение.

Съдът отбелязва, че въпреки незадължителността на адвокатската защита в производството по чл.25 ЗТРРЮЛНЦ, платените средства за нея подлежат на възстановяване, защото правото на защита, включващо и адвокатска такава е основно право, конституционно гарантирано- чл.56 и чл.122 от Конституцията на РБ, което не може да се ограничава по никакъв начин, включително и под заплахата за невъзстановяване на платения адвокатски хонорар, въпреки успешен изход на делото за оспорвания, ползвал същата.

Държавната такса и адвокатското възнаграждение са заплатени единствено поради необходимостта от оспорване на актовете и нуждата от адекватна защита срещу издадените незаконосъобразни откази на Агенцията по вписванията, до които не би се стигнало, ако при осъществяване на своята регистърна дейност, длъжностното лице бе съблюдало материалния и процесуалния закон. Това обосновава пряката причинност между осъществената незаконосъобразно дейност в регистърното производство, приключила с издаване на отказите и произтеклите за юридическото лице имуществени вреди. Предвид горното, съдът счита, че платеното възнаграждение на адвокат Н. П. за процесуално представителство по делото, с

предмет- законосъобразността на акт за длъжностно лице по регистрация, след отмяната на същия следва да се възстанови, тъй като страната е била принудена да направи този разход поради незаконосъобразната дейност на Агенцията по вписванията.

Към датата на приключване на устните състезания в процеса- 22.01.2021г. е настъпила законодателна промяна, като вече в чл.25 ал. 6 от ЗТРРЮЛНЦ /нова, ДВ, бр. 105 от 11.12.2020 г./ е регламентирано, че „в производствата съдът присъжда разноски на страните по реда на ГПК“. Към момента на сезиране на СГС с жалбата, постановяване на съдебното решение- 27.07.2017г. и към момента на предявяване на исковата претенция- 20.05.2020г. приложим закон е била разпоредбата на чл. 28 ал.2 от ЗТРРЮЛНЦ /нова - ДВ, бр. 105 от 2016 г./, съгласно която, „Агенцията отговаря за вредите, причинени на физически и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на длъжностни лица по регистрацията, по реда на ЗОДОВ“.

При формирането на своите правни изводи за основателност на претенцията, настоящата съдебна инстанция съобразява и мотивите, съдържащи се в решение на съда на Европейския съюз от 5 март 1996 г. по съединени дела C-46/93 и C-48/93, в които се посочва, че държавата е длъжна да поправи последиците от причинените вреди съгласно националното право относно отговорността, като се има предвид, че установените от националните законодателства условия в областта на поправянето на вредите не могат да бъдат по-неблагоприятни от условията, отнасящи се до подобни вътрешноправни иски и не могат да бъдат уредени по начин, който прави получаването на обезщетение практически невъзможно или изключително трудно (в този смисъл и решение от 9 ноември 1983 г. по дело S. G., 199/82, както и заключение на генералния адвокат, представено на 11 юни 2015г. по дело C-160/2014 г.). Идентични са и мотивите, съдържащи се в решение на Съда на Европейския съюз от 26 януари 2010г. по дело C-118/08, в които мотиви се посочва, че принципът на равностойност изисква всички правила относно исковите да се прилагат еднакво за исковите, основани на нарушение на правото на Съюза и за сходните иски, основани на нарушение на вътрешното право.

Националното законодателство на Република България регламентира обезщетението за вреди, произтекли от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на държавни органи при или по повод на осъществяване на административна дейност в чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Съгласно постоянната практика на Съда на Европейския съюз, принципът на равностойност изисква всички правила относно исковите да се прилагат еднакво за исковите, основани на нарушение на правото на Европейския съюз и за сходните иски, основани на нарушение на вътрешното право (в този смисъл решение от 15 септември 1998г. по дело C-231/96, решение от 1 декември 1998 г. по дело C-326/96, решение от 16 май 2000 г. по дело C-78/98г., решение от 19 септември 2006г. по дело C-21, C-392/04 и C-422/04).

При съобразяване на посочените обстоятелства и на изискванията за равностойност и за ефективност, изразяващи общото задължение на държавите членки да гарантират съдебната защита на правата, които страните в процеса черпят от общностното право, би следвало да се направи извода, че тези принципи се прилагат и при определянето на компетентните национални юрисдикции във връзка със съдебните производства, които се основават на това право.

В заключение, доказани са всички предпоставки за ангажиране на отговорността

на ответника на основание чл.1 ал.1 от ЗОДОВ за обезщетяване на претърпените от ищеца имуществени вреди, представляващи заплатените от него разноски за адвокат и държавна такса по т.дело № 1728/2017г. на СГС, ТО, VI-17 състав. В писмения си отговор ответникът не е направил възражение за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение по т. дело № 1728/2017г. по описа на СГС, ТО, VI-17 състав, поради което и от съда не е дължимо излагането на мотиви в тази връзка.

Съгласно чл.10 ал.3 от ЗОДОВ, „ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат или юрисконсулт, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска“. Ищецът претендира разноски в размер на 350.00 лв., от които 300.00 лева, представляващи заплатено адвокатско възнаграждение по договор за правна защита и съдействие от 05.01.2021г. Следва да се възстанови и сумата от 50.00 лева, която е внесената държавна такса за образуване на настоящото производство /платежно нареждане от 03.06.2020г., приложено по гр.дело № 18657/2020г. на СРС, ГО, 140 състав/. В писмения отговор вх. № 5093901/14.07.2020г. е направено възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение в настоящото производство. Съгласно чл. 8 във вр. чл.7 ал.2 т.1 от Наредба № 1/09.07.2004г. на Висшия адвокатски съвет, минималният размер на адвокатския хонорар е 300.00 лева, толкова колкото е заплатен в полза на адв.Н. П., поради което възражението се явява неоснователно.

Мотивиран от гореизложеното, **АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град**, II-ро отделение, 22 състав

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА АГЕНЦИЯ ПО ВПИСВАНИЯТА с адрес: [населено място], [улица] да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от А. Н. П. със седалище и адрес на управление: С., район „В., [улица] със съдебен адрес: [населено място], [улица], партер, чрез адв.Н. П. П. сумата от 675.00 /шестстотин седемдесет и пет/ лева, на основание чл.1 ал.1 от ЗОДОВ.

ОСЪЖДА АГЕНЦИЯ ПО ВПИСВАНИЯТА с адрес: [населено място], [улица] да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от А. Н. П. със седалище и адрес на управление: С., район „В., [улица] със съдебен

адрес: [населено място], [улица], партер, чрез адв.Н. П. П., сумата от 350.00 /триста и петдесет/ лева на основание чл.10 ал.3 от ЗОДОВ.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховен Административен Съд на Република България с касационна жалба в 14-дневен срок от получаване на съобщението до страните за неговото постановяване.

Съдия: